

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Σ ω τ. Ἄ γ α π η τ ῖ δ η : Τεχνική καὶ Οἰκονομία. Ἀθήναι, 1959.

Ἡ ἐν ἀνατόπῳ ἐκ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς, προβληθεῖσα εἰς μείζονα δημοσιότητα ἐργασία τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Ἄγαπη-τίδης ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνική καὶ Οἰκονομία», εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς, ὡς ἀπαύγασμα βαθείας γνώσεως τοῦ ἐρευνωμένου προβλήματος. Ἀρίστη ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἐπιστημονικὴ ἐργασία, ἀψόγου μεθοδολογικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ἀντικειμένου της, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὁποίου μὲ σαφήνειαν καὶ καθαρότητα, ὀφειλομένων εἰς τὴν ἐκτεταμένην καὶ ἀκριβῆ γνῶσιν, παρέχει εἰκόνα ἀντικειμενικῆς συλλήψεως ἐνὸς θεμελιώδους προβλήματος τῆς ἐποχῆς μας.

Εἶναι διὰ τοῦτο ζῶηροῦ ἐνδιαφέροντος εἰσφορά εἰς τὸν τομέα τῆς ἐρεύνης τῶν συγχρόνων οἰκονομοτεχνικῶν προβλημάτων καὶ ἀξία νὰ τύχη τῆς εὐρυτέρας προσοχῆς καὶ μελέτης τοῦ ἀσχολουμένου μὲ τὰ προβλήματα τῆς Οἰκονομίας Κόσμου.

Ἐπισημαίνω καὶ ἄλλοτε μετ' ἐπιμονῆς ὅτι τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, ἀναλόγως μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν σημασίαν ἣν προσέλαβον ἐκ τοῦ γενικοῦ ρυθμοῦ διαμορφώσεως εἰς τὴν ἐποχὴν μας τῶν συνθηκῶν τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ καὶ τῆς τεχνικῆς, δὲν ἔτυχον τῆς ἀξίας τῶν ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ προβολῆς. Ἡ εὐθύνη τοῦ ἐπιστημονικοῦ Κόσμου εἰς τοῦτο καθίστατο μείζων ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἀναμφισβητήτου ἰκανότητός του, εἰς ἀριθμὸν καὶ ποιότητα, ὅπως δημιουργήσῃ αὐτὸς μὲ τὴν ἀναμφισβήτητον, θέσει καὶ φύσει, ἀρμοδιότητά του, τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς θετικῆς ἐρεύνης, ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ θὰ ἐπιβληθοῦν καὶ αἱ ἐνδεδειγμένα λύσεις. Διὰ τοῦτο μὲ τὴν ἰδίαν ἐπιμονὴν ἔχομεν κατ' ἐπανάληψιν ὑπερμαχῆσαι τῆς ἀνάγκης ὅπως τὴν πολιτικὴν ὑπηρετήσῃ περισσότερο ἢ Ἐπιστήμη. Ἰδίᾳ εἰς ἐποχὴν τόσο ἀποφασιστικὴν εἰς κρίσιμους διαμορφώσεις τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ τῶν μεθόδων ἀντιμετωπίσεώς των.

Δὲν ὑπάρχουν πλέον περιθώρια προχείρων ἔναντι τούτων τοποθετήσεων. Ἡ Ἑλληνικὴ ζωὴ ἡ ὁποία ἀκριβὰ ἐπλήρωσεν εἰς τὸ παρελθὸν μὲ ἐξακολουθούσας συνεπείας, τὴν ἰσχνὴν προβολὴν εἰς τὴν ὄργανωσίν της, τοῦ ἐνδεδειγμένου ἐκάστοτε ἐπιστημονικοῦ καὶ τεχνικοῦ της ἐξοπλισμοῦ, ἔχει τώρα, εἰς τοὺς χρόνους τῶν πλέον ἀποφασιστικῶν κατακτήσεων τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος, εἰπέρ ποτε ἀνάγκην καὶ νὰ ἐπιστρατεύσῃ καὶ νὰ παρατάξῃ τὰς ἐπιστημονικὰς της δυνάμεις εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀξίας ἐπιβιώσεώς της. Διότι κατ' ἐξοχὴν σήμερον καὶ εἰς ὄλους τοὺς τομεῖς τὴν μάχην δίδει καὶ τὴν μάχην κερδίζει μόνον ἡ Ἐπιστήμη.

Τὸ πρόβλημα τῆς συγχρόνου Τεχνικῆς καὶ Οἰκονομίας, εἶναι τὸ κρίσιμον καὶ θεμελιώδες. Τὰ κατ' ἰδίαν προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν καὶ ἐξακολουθοῦν δημιουργοῦντα τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγάλα μειονεκτήματα μιᾶς συνεχοῦς καὶ ἀλματώδους τεχνικῆς προόδου, εἶναι ἴσως διὰ τοῦτο τὰ κρισιμώτερα ἐξ ὅσων ἐκλήθη ποτὲ ν' ἀντιμετώπισῃ ὁ ἀνθρώπος, ἐν τῇ προσπάθειᾳ νὰ προσπαθῆσῃ καὶ καταλλήλως ἰσορροπῇ τὴν ὄργανωσιν τῆς ζωῆς του. Ἡ σχηματικὴ τούτων παράθεσις εἰς τὴν ἀξιόλογον πραγματείαν τοῦ ἀξιοτίμου Καθηγητοῦ κ. Σ. Ἄγαπητίδης, τὸ προβάλλει εἰς ἀνάγκην ἰδιαιτέρας καὶ εὐρυτάτης δι' ἕκαστον ἀναπτύξεως.

Ἡ Οἰκονομικὴ ζωὴ ἀπορροφῶσα, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν σκοπῶν της, τὴν μεγαλυτέραν ἔντασιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐπινοητικότητος καὶ δραστηριότητος, εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς τὴν τεχνικὴν ἐξέλιξιν καὶ τὰ ἀποτελέσματά της. Ἐπιφύλαξιν ἔχομεν βεβαίως ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἀξιοτίμου Καθηγητοῦ περὶ τῆς μεταξύ των σχέσεως. Διότι φρονούμεν ὅτι δὲν «εἰσέδυσεν εἰς τὴν Οἰκονομίαν ἡ τεχνικὴ

κὴ πρόοδος», ἀλλὰ μᾶλλον ἡ Οἰκονομία ὤθησε τὴν τεχνικὴν εἰς ἀναζητήσιν καὶ ἐξεύρεσιν μέσων καὶ μεθόδων ἀναπτύξεως τῆς ἀποδοτικότητός της, ὅπως ἐν συνεχείᾳ ἡ Οἰκονομία ἐπιλαμβάνεται αὐτῆ, τοῦ ἔργου τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἑπιτευγμάτων τῆς τεχνικῆς.

Ἐνεξαρτήτως ὅμως τούτου, σημασίαν πρὸ παντὸς ἔχει ἕως ποῦ θὰ ἐξελιχθῆ ἡ δυνατότης τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς νὰ βαστάσῃ καὶ ἀπορροφήσῃ πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἄνευ κινδύνων—ἄς εἴπωμεν—αὐτοκαταστροφῶν—τὸ βᾶρος ἀλλὰ καὶ τὴν ποιότητα τήσεως πρὸ ὄδου.

Διότι πιστεύομεν, ὅτι ἡ ἀλματώδης καὶ συνεχῆς τεχνικὴ πρόοδος—ἐπανάστασις θὰ ἐλέγομεν—μὴ συνοδευομένη ἀπὸ ἀνάλογον προσαρμογὴν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ τὰς ἀναγκάς, ἴσως καὶ θαρραλέας, λύσεις των, ὀδηγεῖ πρᾶγματι εἰς ἀδιέξοδον. Κάθε πραγματοποιήσις καὶ ἡ πλεόν σημαντικὴ κατὰ τήσιν οὐχὶ βεβαίως καθ' ἑαυτὴν κρίνεται, ἀλλὰ ἐν σχέσει μὲ τὴν ὠφέλειαν πάντοτε τὴν ὁποῖαν ἐν τέλει δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Διότι ἀξίαν ἔχει μόνον ὅ,τι ὑπηρετεῖ τὴν ζωὴν.

Συμπ. Ν. Λιζάρδος

Χρ. Κουμπούλου: Λογιστικαὶ Ἀσκήσεις, Ἀθήναι 1959, τεύχος Α', σελ 64.

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος κ. Χρ. Κουμπούλου πολῦτιμον βιβλίον ἀπαραίτητον διὰ πάντα ἀσχολούμενον μὲ τὴν λογιστικὴν. Εἰς τὸ κυκλοφορήσαν Α' τεύχος περιλαμβάνονται 50 λογιστικαὶ ἀσκήσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ὕλην τῆς Γενικῆς Λογιστικῆς τῆς διδασκομένης εἰς τὸ ἴον ἔτος Σπουδῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Κουμπόπουλος προέβη εἰς αὐστηρὰν ἐπιλογὴν τῶν ἀσκήσεων, ὥστε ν' ἀνταποκρίνεται πλήρως καὶ εἰς τοὺς πλεόν ἀπαιτητοὺς, ὑπόσχεται δὲ τὴν ἐν συνεχείᾳ ἔκδοσιν ἐτέρων δύο τευχῶν καὶ ἰδιαίτερου αὐτοτελοῦς τεύχους περιλαμβάνοντος τὰς λύσεις τῶν λογιστικῶν τῶν ἀσκήσεων.

Μετ' ἐμπιστοσύνης ἀναμένομεν τὴν ἔκδοσιν καὶ τῶν λοιπῶν τευχῶν καὶ συνιστῶμεν ἐκθύμως τὴν ἀπόκτησιν τοῦ κυκλοφορήσαντος Α' τεύχους παρὰ πάντων τῶν μὲ τὰ λογιστικὰ ἀσχολούμενων.

Ν.Χ.Τ.

Κλαυδίου Β. Μπανταλούκα: Ἡ Ὁργανωτικὴ τῆς Μηχανογραφίας. Ἀθήναι, Γραφεῖον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς, Βιβλιοπωλεῖον Ἀργ. Παπαζῆση, 1959.

Τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὅπερ προκαλεῖ ἡ ὡς ἄνω πρόσφατος μονογραφία τοῦ συγγραφέως, τακτικοῦ καθηγητοῦ καὶ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς, ἐπέβαλε τὴν παρούσαν σύντομον αὐτῆς παρουσίαν.

Διὰ πρώτην φοράν παρ' ἡμῖν δημοσιεύεται τὸσον σύντομος, σαφής, σύγχρονος, περιεκτικὴ καὶ ουστηματικὴ ἔρευνα ἐπὶ τῆς ὀργανωτικῆς τῆς μηχανογραφίας. Αὕτη ἀρχικῶς ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας, τῆς ἐξελίξεως καὶ τῶν μέσων τῆς Μηχανογραφίας. Ἰδιαίτερος ἐξετάζονται αἱ ἠλεκτροκίνητοι μηχαναὶ διατρήτων, ὡς καὶ αἱ ἠλεκτρομαγνητικαὶ καὶ ἠλεκτρονικαὶ τοιαῦται, αἵτινες ἤδη χρησιμοποιοῦνται εὐρῶς ὑπὸ τῶν κρατικῶν λογιστικῶν καὶ στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐν γένει δημοσίων ὀργανισμῶν, ἀκόμη δὲ καὶ ὑπὸ τῶν μεγάλων ἰδιωτικῶν οἰκονομικῶν μονάδων. Διὰ τὰ συγκροτήματα μάλιστα ταῦτα τῶν μηχανῶν γραφείου ἐπιπροσθέτως ἔρευνῶνται αἱ προϋποθέσεις προμηθείας καὶ χρήσεως αὐτῶν. Εἰς τὸ τέλος ἀναπτύσσονται αἱ ἀπόψεις τῶν τε ἐπικριτῶν καὶ ὑποστηρικτῶν τῆς Μηχανογραφίας ἀπὸ πλευρᾶς κοινωνικο-οἰκονομικῶν ἐπιδράσεων τῆς, ἐφ' ὧν ἐκτίθενται καὶ αἱ τοῦ συγγραφέως ὑπὸ τύπον συμπερασμάτων. Ἐκαστον κεφάλαιον ἐμπλουτίζεται διὰ ἐιδικῆς βιβλιογραφίας, ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς.

Οὕτω, οἱ ἐνδιαφερόμενοι κατατοπίζονται ἐπαρκῶς, τὸσον ἀπὸ κοινωνικο-οἰκονομικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως.

Α.Ν.Π.

Χ ρ. Π α ν ά γ ο υ : Προβλήματα τοποθέτησως βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἀθήναι 1959, σελ. 40.

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, ἐξεδόθη λίαν ἐνδιαφέρουσα μελέτη ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν κ. Πανάγου. Ὁ κ. Πανάγος εἶναι γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν μελετῶν του, αἵτινες ἔτυχον εὐμενοῦς ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν ἐπιστημόνων.

Τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ὁμιλίας δοθείσης τὴν 23)3)1959 εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀναφέρεται ἐπὶ γενικοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα προβλήματος ὡς εἶναι ἡ τοποθέτησις τῶν προϊόντων της εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς μελέτης εἶναι : Κρίσις ἐξαγωγῶν τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν. Παράγοντες ἐπηρεάζοντες τὸ βιομηχανικὸν κόστος. Ἑλλειψις ἐξαγωγικοῦ πνεύματος. Δυσχέρεια τοῦ ἐξαγωγέως. Ὁ ρόλος τῶν ἐμπόρων ἐξαγωγέων καὶ τῶν γραφείων των. Μελέται ἀγορᾶς κ.λ.π.

N. X. T.

«Λεύκωμα Πειραιῶς», τοῦ κ. Δ. Πανίτσα.

Ὁ Πειραιώτης δημοσιογράφος κ. Διον. Πανίτσας προσέφερεν ἀναμφιβόλως μίαν μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν γενέτειράν του γείτονα πόλιν, μὲ τὸ «Λεύκωμα» τοῦ 1958 ποῦ ἐξέδωκε καὶ ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν προσφάτως. Ὀλόκληρος ὁ Πειραιεὺς δίδει εἰς τὰς διακοσίας μεγάλας καλλιτεχνικὰς σελίδας τοῦ «Λευκώματος» αὐτοῦ τὸ παρῶν του. Ἀλλὰ τὸ παρῶν αὐτὸ εἶναι στενωτάτα συνδεδεμένο καὶ μὲ τὸ παρελθὸν τῆς γείτονος πόλεως, ἓνα παρελθὸν ἱστορικόν, ἀλλὰ καὶ πλούσιον καὶ φωτεινὸν σὲ ὅλες τὰς ἐκδηλώσεις. Ὁ Πειραιεὺς, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἔχει ἰδικὴν του ὑπόστασιν, ἰδικὰ του παραδόσεις καὶ ὁμοφίεις, κλείνει δὲ ξεχωριστὰς δυνάμεις ποῦ πρὶν χιλιάδες χρόνια καὶ τώρα δίνουν ζωὴ καὶ βοήθουν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἀθηνῶν. Μία κυψέλη ἐργασίας ὁ Πειραιεὺς μὲ τὸ λιμάνι του, ἀλλὰ καὶ μὲ συνεχεῖς προσφορὰς τῶν Πειραιωτῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς : τὴν πολιτικὴν, τὰς ἐπιστήμας, τὰ γράμματα, τὰς τέχνας, τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ναυτιλίαν, τὴν βιομηχανίαν, τὸ ἐμπόριον, τὴν βιοτεχνίαν, τὸν ἀθλητισμὸν κ.λ.π. Τὸ «Λεύκωμα τοῦ Πειραιῶς» ἐμφανίζειν κατὰ κλάδους μὲ ἀμεροληψίαν τοὺς ἀνθρώπους του ὄλων τῶν κλάδων ἐπεκτείνεται σὲ κάθε τι ποῦ σχετίζεται μὲ τὴν ὅλην περιοχὴν τοῦ ἐπινείου, ὡστε νὰ δοθοῦν μαζὶ μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως καὶ τῶν περιφερειακῶν Δήμων καὶ ὅλα τὰ βασικὰ πειραϊκὰ προβλήματα, ἀπὸ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται τὸ αἴσιον μέλλον ἢ ἡ παρακμὴ του. «Ὅλοι οἱ ἐπιζῶντες ἐξέχοντες Πειραιῶτες παρελαύνουν εἰς τὰς σελίδας τοῦ «Λευκώματος» καὶ ἀπὸ τὰ κείμενα τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν τοῦ ἀρθρογράφων ἀναπηδοῦν τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς πόλεως. Δὲν λείπουν οἱ μορφῆς τῶν προσωπικοτήτων ποῦ δὲν εὐρίσκονται πλέον εἰς τὴν ζωὴν, ὅπως ὁ Παῦλος Νιρβάνας, ὁ Λάμπρος Πορφύρας, ὁ Δημ. Βουτυράς, ὁ ἀληθινὸς Ν. Χατζάρας, ὁ Γεώργιος Σακαλῆς, ὁ Γ. Στρίγκος, ὁ Ρετσίνας, ὁ Δημ. Λουσιμόντος κ.λ.π. ὁ γαιατρὸς Ἀναγνωστόπουλος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἢ ὅλη ὕλη τοῦ «Λευκώματος» μὲ τὰ βιογραφικὰ σημεῖα τῶν Πειραιωτῶν συνεργατῶν του καὶ μὲ τὰς εἰκόνας των, συνθέτουν μίαν εἰκόνα τῆς συγχρόνου πόλεως ποῦ ἐμφανίζει ἐν πλάτει καὶ μὲ ἀντικειμενικότητα ὅλο τὸ ποικίλον περιεχόμενον τῆς γείτονος, μὲ συμπέρασμα ὅτι ὁ Πειραιεὺς διαθέτων προσωπικότητας, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀντικειμένου δυνατότητας, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δημοσίας ζωῆς, δύναται νὰ ὀρθοποδήσει οἰκονομικῶς καὶ νὰ ἐξελιχθῆ ἔτι πολιτιστικῶς ἔάν οἱ ἴδιοι οἱ Πειραιῶτες ἐργασθοῦν πρὸς τοῦτο ὑπεράνω πολιτικῶν ἀντιθέσεων. Μὲ τὸ «Λεύκωμα Πειραιῶς» τοῦ 1958 ὁ ἐκδότης του προσέφερε πρῶτος αὐτὸς τὴν πολυτιμὴν συμβολὴν του ὑπὲρ μᾶς εὐρυτέρας γνωριμίας τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀνθρώπων της εἰς κάθε ἐκδήλωσιν τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς.

H. M. E.

Δημητρίου Α. Παπαδημητρίου: «Τὸ Πρότυπον Κόστος (Standard Cost)», σχ. 8ον, σελ. 419, Ἀθήναι, 1959.

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων κ. Δημ. Παπαδημητρίου, ἐξέδωσεν ἐσχάτως, εἰς ὄγκωδὴ τόμον, λίαν ἐνδιαφέρουσαν μελέτην, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὸ Πρότυπον Κόστος» (Standard Cost).

Τὸ Πρότυπον Κόστος περιλαμβάνομενον εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ κατὰ προϋπολογισμόν κόστους—ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Ἱστορικὸν Κόστος—ἐμφανίζει μίαν ραγδαίαν ἐξέλιξιν καὶ ἐφαρμογὴν εἰς τὰς οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας. Ἡ εἰδικὴ πρὸς τοῦτο τεχνικὴ ἀνεπτύχθη τὸ πρῶτον εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, καὶ συνίσταται εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάλυσιν τῆς παραγωγῆς, κατὰ τρόπον προκαθορίζοντα, ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν ἀκρίβειαν:

α) Αἱ δι' ἐκάστην ποιότητα, εἶδος, ποικιλίαν παραγομένων προϊόντων ἀπαιτούμεναι ποσότητες πρώτων καὶ βοηθητικῶν ὕλων, αἱ δέουσαι ἀποδόσεις καὶ τὰ ποσοστὰ τῶν ἀναποφεύκτων ἀπωλειῶν, φυρῶν κλπ. κατὰ τὴν τεχνικὴν διαδικασίαν.

β) Ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ὥρων ἀνθρωπίνης καὶ μηχανικῆς ἐργασίας κατὰ στάδιον ἢ τμήμα ἐπεξεργασίας κ.ο.κ.

Οὕτω, καθορίζονται «Standards» ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ μέρος ἐκδηλώσεις παραγωγικῆς διαδικασίας, αἵτινα ἀποτελοῦν τὰς βάσεις προσανατολισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Αἱ τυχόν κατὰ τὴν πράξιν παρουσιαζόμεναι ἀποκλίσεις—ἀναπόφευκτοι ἄλλωστε—ἐρευνῶνται καὶ αἰτιολογοῦνται καταλλήλως, ἀποτελοῦν δὲ τὴν βάσιν νέας ἀναπροσαρμογῆς, ὡς καὶ νέας προγνώσεως. Πρὸς τοῦτο, συντάσσονται εἰδικαὶ ἀναλυτικαὶ ἐκθέσεις κόστους (cost reports), εἰς τὰς ὁποίας γίνεται σύγκρισις τοῦ ἐπιτυγχανομένου πρὸς τὸ πρότυπον κόστος καὶ ἐλέγχονται τὰ αἷτια τῶν ἀποκλίσεων μεταξύ πραγματικοῦ καὶ standard cost.

Βεβαίως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω τεχνικῆς τοῦ προτύπου κόστους προϋποθέτει πληθοπαραγωγὴν τυποποιημένην καὶ κανονικοποιημένην. Ἐν Ἀμερικῇ, κατὰ τὸ Ν.Α.С.А. Bulletin, vol. 21, ἐπὶ 325 βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ 168 ἐφαρμόζουν τὸ σύστημα προτύπου κόστους ἢ σύστημα παρεμπερές πρὸς τοῦτο.

Ἐν Ἑλλάδι: ἡ τεχνικὴ τοῦ Προτύπου Κόστους εἶναι σχεδὸν ἄγνωστος, τὸ δὲ θέμα παρθένον. Εἶναι λοιπὸν εὐτύχημα, διότι ὁ Καθηγητὴς κ. Δ. Παπαδημητρίου ἐχάρισεν εἰς τὴν οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν πράξιν, ἕνα παρόμοιον ἔργον.

Τὸ ἔργον τοῦτο διαιρεῖται εἰς τρία μέρη: 1) Τὸν προγραμματισμὸν τῆς παραγωγῆς. 2) Τὴν λογιστικὴν τοῦ προτύπου κόστους. Καὶ 3) Τὸν ἔλεγχον τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ μακρὰ πείρα τοῦ συγγραφέως εἰς τὰ θέματα τῆς βιομηχανικῆς λογιστικῆς καὶ ἡ πολυετής ἐνασχόλησίς του εἰς τὸ θέμα τοῦτο, ἔδωσαν εἰς αὐτὸν τὴν εὐχέρειαν, ὅπως χειρισθῆ ἔπιτυχῶς ἕνα τόσον λεπτὸν θέμα, ὡς τὸ Standard Cost.

Τὸ ὅλον ἔργον διακρίνεται διὰ τὸν πλοῦτον τῶν στοιχείων, τὴν χρησιμοποίησιν ἐκλετῆς καὶ συγχρόνου διεθνούς βιβλιογραφίας καὶ τὴν μεθοδικότητα μεθ' ἧς ὁ συγγραφεὺς εἰσάγει τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ Προτύπου Κόστους.

Ὁ συγγραφεὺς διὰ τῶν πολυαριθμῶν (110) πινάκων καὶ (24) διαγραμμάτων, τὰ ὁποία παραθέτει, καθιστᾷ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτιθεμένην ὕλην σαφετέραν καὶ προσιτὴν πρὸς πάντα περὶ τὰ λογιστικὰ καὶ κοστολογικὰ ἀσχολούμενον.

Εἶναι ἄξιος συγγραφεὶρὸν ὁ κ. Παπαδημητρίου διότι διὰ τῆς ἀξιολόγου αὐτῆς ἐκδόσεώς του, ἀφ' ἑνὸς μὲν προσφέρει εἰς τὴν πτωχὴν σχετικὴν ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν πολῦτιμον καὶ μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του ἔργον, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι ἡ παράλληλος πρὸς τὴν θεωρητικὴν, πρακτικὴ σημασία τοῦ θέματος, θὰ ἀποτελέσῃ ἀναμφισβητήτως καὶ πολῦτιμον βοήθημα τῆς βιομηχανίας, διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς ὁποίας ποικιλοτρόπως ἐργάζεται.

Π. Πατσέλη : «Οί πολιτικοί άνδρες τής 'Ηπειρου», 'Αθήνα 1959.

'Ανέκαθεν εφημιζετο ή 'Ηπειρος ώς «εϋάνδρος», άλλά ό επίσης 'Ηπειρώτης δόκιμος συγγραφεύς κ. Νικόλαος Πατσέλης, γνωστός και έξ άλλων Ιστορικών του έργασιών, έξιστορεί εις πραγματειαν του έπιγραφομένην ώς άνω, τόν βίον και τήν δρᾶσιν ώρισμένων πολιτικῶν άνδρῶν τής 'Ηπειρου, τῶν οποίων αί ύπηρεσίαι πρός τήν πατρίδα καθίστανται ούτω ευρύτερον γνωσταί. 'Από του πρώτου κοινοβουλευτικού Πρωθυπουργού τής πατρίδος μας 'Ιωάννου Κωλέττη και τῶν μετέπειτα Κίτσου Τζαβέλλα και Σπυρίδωνος Λάμπρου, του στρατηγού Δαγκλή, έκτιθεται ή πολιτική Ιστορία τής χώρας μας με αυθεντικά στοιχεία και έπιμελημένην ακρίβειαν, δια δέ τής σκιαγραφίας τῶν Καραπάνων, τῶν Γενναδίων, του Κλωνάρη και του Μελά δια τήν παντοδαπήν και ιδίως τήν πνευματικήν ανάπτυξιν του τόπου μας, δια τήν όποιαν άνέκαθεν έμόχθησαν οί 'Ηπειρώται, άνιδρυσαντες τά πνευματικά ιδρύματα, εις τά όποια εις τό διηνεκές θα εκπαιδεύωνται αί γενεαί τῶν 'Ελλήνων, παρέχεται πλήρως ή εικών τῶν προσπαθειῶν και τῶν έπιτευγμάτων τῶν σκιαγραφουμένων έπισήμων 'Ηπειρωτῶν, δια τούς όποιους άποσπάται ή ευγνωμοσύνη του 'Εθνους.

Σ. Φ. Α.

Σ πύρου Ε. Πεφάνη : 'Ηλεκτρονικοί έγκέφαλοι. (Γενικά χαρακτηριστικά, λειτουργία, προγραμματισμός, έφαρμογές). 'Αθήνα, 1959, σελ. 163, σχήμα θον.

Προσφάτως έκυκλοφόρησεν ένα έξαιρετικόν και μοναδικόν δια τήν έλληνικήν βιβλιογραφίαν βιβλίον. Τό βιβλίον «'Ηλεκτρονικοί έγκέφαλοι» του κ. Σπύρου Πεφάνη, ειδικού μηχανικού και προγραμματιστού δια τās μηχανάς αυτάς.

Τό βιβλίον τουτο παρά τό γεγονός ότι άπευθύνεται κυρίως εις τούς τεχνικούς και εις τούς άσχολουμένους με τās θετικές έπιστήμας γενικῶς, είναι γραμμένο με μέθοδον που διευκολύνει εις τήν μελέτην του καθένα που ένδιαφέρεται δια τήν εξέλιξιν εις τόν τομέα αυτόν τής τεχνικής.

'Η όρθολογικά διατεταγμένη ύλη του βιβλίου άπορροφᾶ κυριολεκτικά τόν άναγνώστην εις τόν όποιον διδεται σαφής άπάντησις εις τά έρωτήματα : Τί είναι οί 'Ηλεκτρονικοί 'Εγκέφαλοι και τί κάνουν οί 'Ηλεκτρονικοί 'Εγκέφαλοι .

Είναι βέβαιον πώς ή πρόοδος τῶν θετικῶν έπιστημῶν κατά τά τελευταία έτη όφείλεται κατά μέγαν βαθμόν και εις τούς 'Ηλεκτρονικούς 'Εγκεφάλους. Δια τουτο εις τό έξωτερικόν πολλά πανεπιστήμια έχουν δημιουργήσει ειδικά εργαστήρια έρευνῶν έξωπλισμένα με 'Ηλεκτρονικούς 'Εγκεφάλους. Εις τόν τόπον μας άκόμη δέν συνέβη κάτι παρόμοιον. 'Ασφαλῶς τό βιβλίον του κ. Σ. Πεφάνη θα βοηθήση εις τό νά δημιουργηθῆ και έδῶ τό σχετικόν κλίμα.

'Επί του θέματος 'Ηλεκτρονικοί 'Εγκέφαλοι κυκλοφοροῦν δεκάδες βιβλίων εις τό έξωτερικόν—μάλιστα εις τό τέλος του βιβλίου του ό κ. Πεφάνη αναφέρεται εις έκτεταμένην βιβλιογραφίαν—εις τόν τόπον μας τό βιβλίον τουτο είναι τό πρώτον.

'Η ύλη του βιβλίου είναι έπιμελημένη και όρθολογικά ταξινομημένη. 'Αφού αναφέρειτα πρώτα εις τήν Ιστορίαν τῶν μηχανῶν αυτῶν και διδει εις γενικάς γραμμάς τās περιπτώσεις εις τās όποιας ήμπορουν νά χρησιμοποιηθοῦν οί 'Ηλεκτρονικοί 'Εγκέφαλοι, προχωρεῖ εις τήν άνάλυσιν τής έσωτερικῆς όργανώσεως τῶν μηχανῶν αυτῶν όπου περιγράφεται ό τυπικός 'Ηλεκτρονικός 'Εγκέφαλος. Κατόπιν εις τό βιβλίον αναλύονται τά ειδικώτερα θέματα τής 'Αριθμητικῆς τῶν δυαδικῶν αριθμῶν, του Προγραμματισμοῦ, τῶν 'Ελέγχων Προγράμματος και λειτουργίας και επίσης ώρισμένα τυπικά ήλεκτρονικά κυκλώματα.

Τελειώνει με άνάλυσιν έφαρμογῶν 'Ηλεκτρονικῶν 'Εγκεφάλων και μάλιστα διδεται ή λύσις δύο λίαν πολυπλόκων προβλημάτων, ενός 'Αστρονομίας και ένός Λογισμοῦ Μητρῶν.

Εἰς παράρτημα ἀναφέρεται ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Κυβερνητικὴν (Cybernetics), τὴν νεωτάτην ἐπιστήμην πού ἐξελισσεται ἀλματωδῶς.

Ἡ ἀφθονία φωτογραφιῶν καὶ σχεδίων ἀλλὰ καὶ ἡ «στρωτὴν» γλῶσσα τοῦ συγγραφέως καθιστοῦν τὸ βιβλίον εὐχάριστον, ὥστε ἡμπορεῖ καθεὶς νὰ τὸ μελετήσῃ μὲ ἄνεσιν καὶ νὰ κερδίσῃ ἀπὸ τὴν μελέτην του.

Πρόκειται δι' ἓνα ἐξαιρετὸν σύγγραμμα πού καλύπτει ἓνα κενὸν τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας καὶ τὸ συνιστῶμεν θερμῶς.

Δ. Β. Β.

Ι. Δ. Πίντου: «Μεθοδολογικὰ προβλήματα τοῦ Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ». Ἀθήναι, 1959.

ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐκυκλοφόρησε μελέτη τοῦ κ. Ι. Δ. Πίντου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ οἰκονομολόγου παρὰ τῷ Ο.Η.Ε. Πρόκειται περὶ τμημάτων τῶν εἰσαγωγικῶν παραδόσεων εἰς τὸ μάθημα τοῦ Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ διὰ τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας, τὸ ὅποιον διδάσκει ὁ κ. Πίντος εἰς Νέαν Ὑόρκην. Παραλλήλως πρὸς τὴν θεωρητικὴν ἀνάλυσιν, ἡ πρακτικὴ πείρα τοῦ καθηγητοῦ κ. Πίντου, ὡς οἰκονομικοῦ ἐμπειρογνώμονος τοῦ Ο.Η.Ε. ὑπὲρ τὴν δωδεκαετίαν, καθιστᾷ τὰς εἰς τὴν ἀνωτέρω μελέτην περιεχομένης σκέψεις ἐνδιαφερούσας διὰ πάντα ἀσχολούμενον μὲ τὸν Οἰκονομικὸν Προγραμματισμόν.

Α. Ν. Π.

Asher, Kotsching, Brown etc.: The United Nations and Economic and Social Cooperation (the Brookings Institution, Washington D.C., 1958).

Ἡ ἔργασία τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ τομέως κατὰ τὰ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του διευρύνεται συνεχῶς κατ' ἔκτασιν καὶ κατὰ βάθος. Ὁ μηχανισμὸς γίνεται συνεχῶς πολυπλοκώτερος. Τὸ ξηρὸν γράμμα τοῦ Χάρτου τοῦ Ο.Η.Ε. ἀναφορικῶς μὲ τὴν προώθησιν τῶν συνθηκῶν «οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου καὶ ἐπίτευξιν ὑψηλοτέρων βιοτικῶν ἐπιπέδων καὶ πλήρους ἀπασχολήσεως» ἀποτελεῖ σήμερον ἔργον πολυαριθμῶν ἐπιτροπῶν μὲ γεωγραφικὰς καὶ λειτουργικὰς ἀρμοδιότητας.

Ὁ τόμος αὐτὸς δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς εὐρετήριον ἢ εἰσαγωγὴν εἰς τὰ ὄργανα καὶ τὰ προβλήματα ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ τομέως, τὰ ὅποια ἀφοροῦν τὸν Ο.Η.Ε., ἀλλὰ προχωρεῖ πολὺ πέραν τούτων καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ βαθμοῦ ἐπιτυχίας τῶν διαφόρων προγραμμάτων, τῆς ἐν τῷ χρόνῳ ἐξελίξεώς των, ὡς καὶ μὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀτμοσφαιραν καὶ φιλοσοφίαν. Ὁ ἐκ 560 σελίδων τόμος (ὁ ὅποιος τιμᾶται μόνον δολ. 2,50) ἐγράφη ἀπὸ εἰδικούς ἐπὶ τοῦ θέματος, οἱ ὅποιοι ἐπέτυχον, ἐξ ὧν δύναμαι νὰ κρίνω ἕκ τινων μόνον θεμάτων, νὰ μεταδώσουν τὴν προίστοριαν, τὰς βάσεις, τὴν ἐξέλιξιν, τὴν ἀτμοσφαιραν καὶ τὰς περαιτέρω προοπτικὰς τῶν θεμάτων, ὀργανῶν καὶ θεσμῶν τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Η.Ε.

Τὰ προβλήματα τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορίου καὶ τῶν Πληρωμῶν, τῆς Παραγωγῆς καὶ τῶν Ἐπενδύσεων, τῆς Ἀπασχολήσεως, Προόδου καὶ Σταθερότητος, τῆς Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως τῶν ὑποαναπτυγμένων περιοχῶν κ.ο.κ. ἐξετάζονται ἐν ἔκτασει καὶ ὑποστηρίζονται ἀπὸ ἀρίστην βιβλιογραφίαν. Τὰ πλέον τεχνικὰ θέματα, ὡς π.χ. ἡ ἔκθεσις τῶν ἐμπειρογνώμονων «Διεθνῆ καὶ Ἐθνικὰ Μέτρα πρὸς Οἰκονομικὴν Σταθερότητα» (γνωστὴ ὡς Kaldon Report), συνοψίζονται καὶ μεταδίδονται μὲ σαφήνειαν καὶ ἀκρίβειαν. Ὀλόκληρος ἡ πολιτικὴ καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς διὰ τὴν χορήγησιν δανείων εἰς τὰς ὑποαναπτύκτους οἰκονομίας παρουσιάζεται κατὰ τὸν πλέον «ἐσωτερικόν» τρόπον.

Ὁ τόμος αὐτὸς δὲν ἀποτελεῖ μόνον βοήθημα αὐθεντικὸν εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὰς διεθνεῖς οἰκονομικὰς σχέσεις ἢ τοὺς ἐρευνητὰς τῶν διεθνῶν κοινωνικῶν προβλη-

μάτων, ἀλλ' ἀναντιρρήτως διευκολύνει καὶ τοὺς εἰδικούς λόγῳ τοῦ «ἔσωτερικοῦ» (intimate) χαρακτήρου του.

Γ. Α.

H. Bernatene : La Philosophie du Chronometrage ('Η φιλοσοφία τῆς χρονομετρήσεως - Συμβολὴ εἰς μίαν ἀνθρωπιστικὴν καὶ εὐλογον οἰκονομίαν). σελ. 146. Fructidor, 1958.

Πίναξ περιεχομένων : Μέρος Α'. Γενικότητες. Ὅποιος ὁ λόγος τοῦ βιβλίου τούτου. Περὶ τίνος πρόκειται, 10 ὀρισμοὶ τῆς χρονομετρήσεως, 11. Ἡ πειραματικὴ μέθοδος. (Παρατήρησις—Υπόθεσις—Πειραματισμός).

2. Ἱστορικόν, 20 οἱ πρόδρομοι ἐκεῖνοι ποὺ διηρθάνθησαν τὴν χρονομέτρῃσιν, 21 οἱ πρακτικοί : ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἐφήρμοσαν.

Μέρος Β'. Ἡ τεχνικὴ 3. Ἡ τεχνικὴ χρονομετρήσεως. 30 τὰ μέσα, 31 αἱ μέθοδοι, 32 ὁ χρονομετρητής, 33 τὸ φυσιολογικὸν περιβάλλον.

Μέρος Γ'. Ἡ φιλοσοφία τῆς χρονομετρήσεως, 4. Αἱ ἐπιπτώσεις τῆς χρονομετρήσεως : 40. ἐπὶ τῆς ἀντιμισθίας τῆς ἐργασίας, 41. ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ κεφαλαίου, 42. ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, 43. ἐπὶ τῶν στελεχῶν, 44. ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, 45. ἐπὶ τῆς κοινωνίας καθόλου. 5. Ἡ φιλοσοφία τῆς χρονομετρήσεως, 50 ὁ ἀνθρώπος εἰς τὴν ἐργασίαν, ἡ στάσις του, αἱ ἀντιδράσεις του, 51. ψυχολογικὸν πρόβλημα, 52. ἡ οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἄποψις, 53. ἡ μελέτη τῶν χρόνων θεωρουμένη ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου πεδίου. 6. Πρὸς μίαν ἀνθρώπινον οἰκονομίαν, 7. ποῖαι κριτικαὶ διετυπώθησαν, 8. ἡ χρονομέτρῃσις, ἐπιστημονικὴ μέθοδος καθορισμοῦ τοῦ ἔργου, 9. εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸν συγγραφέα τὸ ἠθελημένως ὑψώθημεν ὑπὲρ πάντων ὕλικῶν συζητήσεων, ἵνα τοποθετήσωμεν τὸ πρόβλημα τῆς χρονομετρήσεως εἰς τὴν ἀληθῆ θέσιν του : εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπὶ καιρὸν ἡ τεχνικὴ αὕτη θὰ παραμείνῃ τὸ καλύτερον στοιχεῖον ἐκτιμῆσεως, τὸ ὁποῖον διαθέτομεν ἵνα κρίνωμεν τοὺς ἐργαζομένους.

I. A. X.

J. C. Denyer : Office Management. London, Macdonald and Evans, 1959. Pages XIV + 442, Price 45 sel.

Καθ' ὅσον διογκοῦνται αἱ οἰκονομικαὶ μονάδες καὶ καθίσταται πλέον περίπλοκος ἡ δραστηριότης των, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει ἡ σπουδαιότης τοῦ Γραφείου των, ἦτοι τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὰ συνήθως συλλέγουν, ταξινομοῦν, ἐρμηνεύουν καὶ μεταδίδουν στοιχεῖα καὶ γενικῶς πληροφορίας ἐνδιαφερούσας αὐτὰς ἢ ἑτέρας μονάδας. Ἡ τάσις αὕτη συντελεῖ, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν βαθμιαίαν προέκτασιν τῶν φυσικῶν ἱκανοτήτων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ Γραφεῖον ὑπαλλήλων, ἦτις ἀπὸ τίνος σημείου καὶ πέραν πραγματοποιεῖται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ χρήσεως ὀλονῶν καὶ πλέον τελειοποιημένων μηχανικῶν μέσων καὶ ἰδίᾳ τῶν μηχανῶν Γραφείου, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν ὀρθολογικὴν αὐτοῦ ὀργάνωσιν.

Τὸ παρὸν βιβλίον ἀσχολεῖται συστηματικῶς μὲ τὰ θέματα τῆς Ὄργανώσεως τοῦ Γραφείου. Ἀφοῦ εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον προσδιορίζῃ τὴν ἔννοιαν τῆς ὀργανώσεως τοῦ Γραφείου, τὰς ἐξελίξεις αὐτῆς καὶ τὴν σημασίαν της (σελ. 1—24), ἀναφέρεται εἰς τὸ δεῦτερον κεφάλαιον, εἰς τὰς ὀργανωτικὰς ἐπιβαλλομένας φυσικὰς συνθήκας τοῦ Γραφείου, τὰς σχετικὰς μὲ τὸ περιβάλλον, τὰς ἀνέσεις κ.λ.π. (σελ. 25 - 63). Εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον ἐκτίθενται τὰ τῆς παρακολουθήσεως, ἐκπαίδευσσεως, ἀμοιβῆς, ἀπασχολήσεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου (σελ. 64 - 137), διὰ τὰ ἀναπτυχθῶν ἐν συνεχείᾳ τὰ συστήματα λειτουργίας αὐτοῦ (σελ. 138 - 167) καὶ κατόπιν νὰ περιγραφοῦν τὰ μηχανικὰ μέσα ἐπικοινωνίας, ἐλέγχου καὶ ἀσφαλείας, ἀρχειοθετήσεως, καταρτίσεως καὶ πολ-

λαπλασιασμοῦ ἐγγράφων, ἀκόμη δὲ αἱ σύγχρονοι λογιστικά καὶ στατιστικά μηχαναὶ (σελ. 167-432) Εἰς τὸ τέλος παρατίθεται ἐκλεκτικὴ εἰδικὴ βιβλιογραφία.

Οὕτω, τὸ βιβλίον τοῦτο καθίσταται ἰδιαζόντως χρήσιμον εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν Ὀργανωτικὴν τῶν Γραφείων καὶ τῆς Μηχανογραφίας.

K. B. M.

Noel Drogat: Pays sous—developpés. et Cooperation Technique. Ἐκδόσεις Spes. Σελ. 192. Τιμὴ 1140 γαλλικά φράγκα.

Τὸ πρόβλημα ἢ ἀκριβέστερα τὰ τεράστια προβλήματα, τὰ ὁποῖα θέτουν αἱ ὑπανάπτυκτοι χώραι δὲν εἶναι νέα, ἀλλ' ὁ δυτικὸς κόσμος λαμβάνει βραδέως συνειδησὶν τῆς διαφορᾶς, ἢ ὁποῖα ὑφίσταται εἰς τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς μεταξὺ τῶν διαφόρων ἠπείρων. Ἡ συνειδησις αὕτη ἀποκτᾶται καθ' ὃν χρόνον οἱ ἐγχωροὶ λαοὶ—εὐρισκόμενοι ἐν ἐπαφῇ μὲ τὸν πολιτισμένον κόσμον—ἐπόθουν μίαν εὐκολωτέραν ζωὴν. Ἐξεδηλώθη διὰ τῆς βοήθειας μεγάλων διεθνῶν ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι μελετοῦν τὰ μέσα ἀντιμετωπίσεως τῆς οικονομικῆς ἀνισοροπίας τοῦ κόσμου. Τύπος, ραδιόφωνον, βιβλία προσπαθοῦν νὰ καταστήσουν γνωστὴν τὴν διαφορὰν αὐτὴν καὶ τὰ μέσα διορθώσεώς των.

Ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος μελέτη δὲν ὑποτιμᾷ τὰς δυσκολίας, ἀλλὰ ἀπεικονίζει μὲ ἀντικειμενικότητα ὅ,τι ἔγινε μέχρι τοῦδε καὶ κυρίως τί μέλλει νὰ γίνῃ. Τὰ καθήκοντα βοήθειας πρὸς τὰς καθυστερημένας χώρας εἶναι κυρίως τεχνικά, διότι αἱ προσπάθειαι οικονομικῶν ἐπενδύσεων καὶ βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς δὲν ἀρκοῦν. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ συγγραφεὺς ὑπογραμμίζει, ὅτι ἡ κατάστασις ἐπεδεινώθη αἰσθητῶς εἰς ὄρισμένας περιοχὰς ἀπὸ τινων ἐτῶν λόγῳ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, λόγῳ τῆς βελτιώσεως τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς μειώσεως τῆς θνησιμότητος.

Ἀφοῦ ὑπενθυμίζει τὴν ἀνάγκην βοήθειας, ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὰς διαφόρους μορφὰς τὰς ὁποίας δύναται νὰ λάβῃ αὕτη. Ἡ, εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, μελετωμένη τεχνικὴ βοήθεια λαμβάνει διαφόρους μορφὰς ἀναλόγως τῆς μεθόδου ἢ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς ἢ τοῦ διμεροῦς ἐπιπέδου.

Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ βιβλίου εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰ προβλήματα τῆς ἀναπτύξεως, δηλαδὴ τῆς μετατροπῆς τῆς οικονομίας εἰς οικονομίαν ἀγορᾶς, τῆς ἀνάγκης τῆς καταστρώσεως σχεδίων καὶ προγραμμάτων καὶ τῆς χαράξεως πολιτικῆς ἐπενδύσεων. Τὸ τελευταῖον κεφάλαιον ἐκθέτει τὴν κατάστασιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνῆς «οὐσιωδῶν παραγόντων τῆς οικονομικῆς μάχης». Δεδομένου ὅτι ἡ ἔλλειψις στελεχῶν καὶ ἐπιστημόνων εἶναι τὸ κυριώτερον παθητικὸν τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ἢ ἀσφαλῆς προετοιμασία τοῦ μέλλοντος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εἰς τὸ ἀνώτατον ὄριον διάδοσιν τῆς ἐπαγγελματικῆς, τεχνικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὡς ἐκ τούτου τὰ οικονομικῶς προηγμένα κράτη ὀφείλουν νὰ διεξαγάγουν μίαν «εἰρηνικὴν μάχην» πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τῶν οικονομικῶς καθυστερημένων χωρῶν. Πρέπει τέλος νὰ ὑπογραμμισθῇ, ὅτι τὸ βιβλίον εἶναι γραμμένον εἰς ὕφος πολὺ ζωντανὸν καὶ ἐμπλουτισμένον μὲ πολλὰς φωτογραφίας.

A. Π. Κ.

James S. Duesenberry: Business cycles and economic growth. Ἐκδόσις: Mc Graw-Hill, New York, 335 σελίδες. Τιμὴ: 50 σελ. 6 πέννες.

Τὸ ἔγχειρίδιον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν «Οἰκονομικῶν Βιβλίων τῆς Τσέπης» εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν «Ὁ ὁδηγὸς τοῦ Κέυης» τοῦ Καθηγητοῦ Χάνσεν, τὰ «Οἰκονομικὰ τῆς ἀπασχολήσεως» τοῦ καθηγητοῦ Λέρνερ καὶ ὁ «Καπιταλισμὸς» τοῦ καθηγητοῦ Ράιτ.

Οἱ ἀναγινῶσται οἰουδῆποτε τῶν βιβλίων τούτων πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι αἱ διατυπώμεναι εἰς ταῦτα σκέψεις εἶναι πρωτότυποι. Ἡ μελέτη των καὶ ἡ ἀντίληψις τοῦ περιεχομένου των δὲν εἶναι εὐκόλος διὰ τοὺς μὴ εἰδικούς, τμήματα δὲ αὐτῶν εἶναι προφανῶς ξηρὰ, προσφέρουν ὅμως ἕνα ἀξίσημειωτον συνδυασμὸν εὐρυμαθείας ἀπολύτως ἡρμηνευμένης καὶ τροφῆν εἰς τοὺς θεωρητικούς.

Ἡ κεντρικὴ θέσις, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ κ. Ντουζενμπέρου εἰς τὸ ἔργον του τοῦτο, εἶναι ὅτι αἱ οἰκονομικαὶ ὑφέσεις εἶναι δύο, ριζικῶς διαφόρων μορφῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία, ἀρχικῶς καὶ καθαρῶς «κυκλική», εἶναι συγκριτικῶς ἀσήμαντος. Ἡ σοβαρὰ ὑφεσις τοῦ καταστρεπτικοῦ τύπου 1929, εἶναι καθ' ὄλοκληρίαν ἄλλο ζήτημα. Εἶναι ζήτημα ἰδιαίτερας διαταραχῆς οἰκονομίας τινός, ἡ ὁποία διὰ λόγους θεμελιώδεις καὶ διαρθρωτικούς, ὡς καὶ διὰ λόγους κυκλικούς, εἶναι ἰδιαίτερος θωρηκτικὸς, δὲν ἀπομακρύνεται κατὰ πολὺ ἀπὸ τὴν πρὸ τοῦ Κέυνς θεωρίαν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Κέυνς, καὶ ἡ λειτουργία του ἐρμηνεύεται τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀνάδου, ὅσον καὶ τῆς σταθερότητος.

Α. Π. Κ.

M. H e i d e g g e r : The question of being, Vision. London, 1959.

Ἡ παρούσα ἔκδοσις ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ τὸν ὡς ἄνω τίτλον διάλεξιν τοῦ πρωτοτύπου, ἰδιοτύπου καὶ περιέργου διανοητοῦ, ὅστις εἶναι ἀναμφισβητήτως ὁ μεγαλύτερος ζῶν φιλόσοφος τῆς ἐποχῆς μας. Τὸ βιβλίον περιέχει τὸ γερμανικὸν κείμενον τῆς διαλέξεως καὶ ἀγγλικὴν μετάφρασιν, ἔχει δὲ πλουτισθῆ με μακρὰν καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν εἰσαγωγὴν τῶν μεταφραστῶν. Ἡ ἐν λόγῳ εἰσαγωγῇ χειρίζεται τὰ ζητήματα τῆς δυνάμεως, τῆς «θέσεως» καὶ τῆς πολιτικῆς ἐν συσχέτισει πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἐπεκτείνεται ὅμως εἰς τὴν ὄλην φιλοσοφίαν τοῦ συγγραφέως τῆς ὁποίας φιλοδοξεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τὴν μύησιν. Τὸ θέμα τῆς διαλέξεως εἶναι τὸ αἰώνιον καὶ ἀπορούμενον θέμα τῆς φιλοσοφίας τί εἶναι τὸ ὄν, τίς εἶναι ἡ οὐσία, διὰ νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰς ἀριστοτελικὰς φράσεις. Τὸ θέμα ὅμως τοῦτο τίθεται βεβαίως ὑπὸ τοῦ ἴδιους τοῦ συγγραφέως ὅρους, οἵτινες συνταυτίζουν τὸ ὄν πρὸς τὴν συγκεκριμένην ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν.

Σ. Κ. Π.

T. R. M a l t h u s : An Essay on Population; Reprint with a new introduction by M. P. Fogarty. II vols. London, J. M. Dent and Sons, for the Everyman's Library, 1958. Pages 333+284, price 8 S. 9 d. each.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ Θωμᾶς Ροβέρτος Μάλθους (1766–1834) εἶναι εἰς τῶν περισσότερον ἐπιδρασάντων ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν θεωριῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων δύο αἰώνων, χάρις κυρίως εἰς τὸ ἐν ἐπικεφαλίδι γνωστότατον ἔργον του, ὅπερ ἀπετέλεσε τὸν θεμέλιον λίθον τῶν περὶ πληθυσμοῦ θεωριῶν καὶ τὸν ἕνα πόδα τοῦ κλασσικοῦ οἰκονομικοῦ τρίποδος. Οἱ ἕτεροι δύο πόδες ἀνήκουν εἰς τὸν «Πλάυτον τῶν Ἑθνῶν» τοῦ Ἀδάμ Σμιθ καὶ εἰς τὰς «Ἀρχὰς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Φορολογίας» τοῦ Δαβίδ Ρικάρντο.

Ἡ πρώτη ἔκδοσις τοῦ ἔργου τούτου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀνωνύμως τὸ 1798, ὑπὸ τὸν τίτλον «Δοκίμιον περὶ τῆς θεωρίας τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἐπιδράσεώς του ἐπὶ τῆς προοδευτικῆς ἐξελίξεως τῆς κοινωνίας», διὰ νὰ ἐπανεκδοθῇ τοῦτο ἐπωνύμως τὸ 1803 εὐρέως συμπληρωμένον, λόγῳ νέων μελετῶν τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τοῦ θέματος εἰς τὴν Εὐρώπην.

Τὸ δοκίμιον τοῦτο ἐρευνᾷ τὰ φυσιολογικά, ψυχολογικά καὶ οἰκονομικὰ αἷτια κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ περιλαμβάνει τὴν «μαλθουσιανὴν» θεωρίαν, καθ' ἣν εἰς τὸν ὀργανικὸν κόσμον ὑφίσταται ἡ σταθερὰ τάσις πρὸς πολλαπλασιασμὸν δυσαναλόγως πρὸς τὰ μέσα διατροφῆς. Ἡ τάσις αὕτη εἶναι κυρίως ἀποτέλεσμα τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀφιεται ἔρμαιον τῶν ἐνστίκτων του, ἄνευ περιορισμοῦ διὰ λελογισμένης ἔγκρατειας. Ἐχὼν μάλιστα ὁ Μάλθους ὑπ' ὄψιν του τὸν πληθυσμὸν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, παρετήρησεν ὅτι ὁ μὲν πληθυσμὸς αὐξάνει κατὰ γεωμετρικὴν πρόοδον, τὰ δὲ μέσα διατροφῆς κατ' ἀριθμητικῆν.

Οὕτω, διὰ τοῦ παρόντος ἔργου, ὁ Μάλθους διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν ἐσήμανε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου τοῦ ὑπερπληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μάλθον εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξουδετερωθῇ μόνον διὰ τῆς ἠθικῆς ἀπὸ τοῦ γάμου ἀποχῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἕκαστος ἔχη σαφῆ ἐπίγνωσιν τῶν κρατουσῶν βιοτικῶν συνθηκῶν καὶ τὴν ἠθικὴν δύναμιν νὰ μὴ

ανάλαμβάνη δια τοῦ γάμου ὑποχρεώσεις εἰς τὰς ὁποίας δὲν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος ὅτι θὰ ἀνταποκριθῆ. Ὡς ἦτο φυσικόν, ἡ θεωρία αὕτη ἔσχε μεγίστην ἀπήχησιν καὶ ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ συζητούμενη παρ' ὄλων σχεδόν τῶν ἐπιστημόνων, ἰδιαίτερος δὲ παρὰ τῶν οικονομολόγων καὶ κοινωνιολόγων, δοθέντος ὅτι ἡ ὀρθότης ἢ μὴ τῆς θεωρίας ταύτης ἀποτελεῖ ἐξάρτησιν προβλέψεως τοῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ παρούσα δίτομος ἐκδόσις εἶναι ἀνάτυπον τῆς τελευταίας ἐβδόμης ἐκδόσεως τοῦ κλασσικοῦ τούτου ἔργου καὶ συνοδεύεται ἀπὸ σύντομον ἀλλὰ περιεκτικὴν εἰσαγωγὴν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐαλίας Μιχαὴλ Π. Φόγκαρτυ. Τὸ ὅλον ἔργον κατανεμεταί εἰς τοὺς δύο τόμους, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο βιβλία, διαιρούμενα εἰς 14 κεφάλαια τὰ τρία ἐξ αὐτῶν, πλην τοῦ δευτέρου ὅπερ σύγκειται ἐκ 13 κεφαλαίων. Τὸ πρῶτον τῶν βιβλίων ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀναστολὴν τῶν γεννήσεων εἰς τὰς ὀλιγώτερον πεπολιτισμένας περιοχὰς τῆς ὕδρογειοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν μεταξύ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ρωμαίων. Τὸ δεύτερον βιβλίον συνεχίζει τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀναστολῆς τῶν γεννήσεων εἰς τὰ διάφορα κράτη τῆς τότε συγχρόνου Εὐρώπης. Τὸ τρίτον διερευνᾷ τὰ συστήματα ἢ μέσα ἅτινα ἐπροτάθησαν ἢ ἀπηγορεύθησαν κατὰ καιροὺς πρὸς ἔλεγχον τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ τελευταῖον βιβλίον πραγματεύεται τὰς μελλοντικὰς προσδοκίας ἀπομακρύνσεως τῶν κακῶν τῶν προερχομένων ἐκ τῆς πληθυσμιακῆς θεωρίας τοῦ συγγραφέως.

Τὸ πρῶτον βιβλίον καὶ τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ δευτέρου βιβλίου μετεφράσθησαν καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὑπὸ τοῦ Γ. Α. Ἀνδρουλιδάκη καὶ ἐξεδόθησαν εἰς αὐτοτελεῖς τεύχος ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Ἀργ. Παπαζήση, εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Βιβλιοθήκης κλασσικῶν καὶ νέων οικονομολόγων» ἐν ἔτει 1940 καὶ μὲ εἰσαγωγὴν τοῦ Καθηγητοῦ Δημ. Ε. Καλιτσουνάκη. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ὀλοκληροῦτο ἡ μετάφρασις αὕτη, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν μὴ δυναμένων νὰ προσφύγουν εἰς τὸ πρωτότυπον, οὐτινος ἐκρίθη σκόπιμος ἡ παρούσα, ἔστω καὶ σύντομος, παρουσίαισις.

Κλαῦδιος Β. Μπανταλούκας

Ο. Ε. Ε. C. : The supply of capital funds for industrial development. Paris 1957.

Ὁ τόμος αὐτὸς (235 σελ.) ἀποτελεῖ Ἐκθεσιν συγγραφείσαν ὑπὸ ομάδος ἑθνικῶν ἀντιπροσώπων τιῶν μόνων τῶν κρατῶν—μελῶν τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ., ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Λόρδου Πίρσν.

Ἡ Εὐρώπη σήμερον ἐν τῷ συνόλῳ τῆς θεωρεῖται ὡς «capital hungry» περιοχή. Αἱ ὑποανεπτυγμένα χωρὰ, εἰς τὰ πλαίσιά της, χρειάζονται κεφάλαια διὰ τὴν ἀνάπτυσίν των. Αἱ προηγμένα βιομηχανικὰ χωρὰ ἐξ ἄλλου χρειάζονται κεφάλαια διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ρυθμοῦ προόδου των, τὴν κατάκτησιν ὑψηλοτέρων βιοτικῶν ἐπιπέδων, τὴν ἀναπροσαρμογὴν καὶ ἐκσυγχρονισμὸν τῶν βιομηχανιῶν των εἰς τὰ πλαίσια εὐρυτέρων οικονομικῶν ἐνώσεων.

Ἡ ἔρευνα ἢ ὁποία παρουσιάζεται διὰ τοῦ ὡς ἄνω τόμου εἶναι συγκριτικὴ, ἐπὶ πλέον δὲ ἀνάγεται εἰς περιγραφὴν καὶ κριτικὴν ἐκτίμησιν (οὐχὶ εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις) τοῦ θεσμολογικοῦ περιβάλλοντος μέσω τοῦ ὁποίου αἱ ἀποταμιεύσεις, τὰ ἐπενδυτέα κεφάλαια, διοχετεύονται εἰς τοὺς διαφόρους τύπους ἐπενδύσεων. Ἡ ἔρευνα εἶναι τελείως ἐμπειρική, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθιστᾷ τὴν χρησιμότητά της ἄμεσον. Ὁ ὅρος κεφαλαιαγορὰ (Capital market) δὲν ἔχει συγκεκριμένον περιεχόμενον. Συνήθως, ἀλλ' ἀνακριβῶς, δι' αὐτοῦ νοεῖται τὸ χρηματιστήριον. Εἰς τὴν πραγματικότητα δι' αὐτοῦ θὰ πρέπει νὰ νοοῦνται ὅλοι οἱ θεσμοὶ καὶ τὰ ὄργανα διὰ τῶν ὁποίων τὸ μὴ καταναλισκόμενον εἰσόδημα διοχετεύεται εἰς ἐπενδύσεις.

Μία ἐκ τῶν βασικῶν διαφορῶν μεταξύ ἀνεπτυγμένων καὶ ὑποανεπτύκτων χωρῶν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι εἰς τὰς χώρας τῆς δευτέρας κατηγορίας ὁ μηχανισμὸς ἀποταμιεύσεων—ἐπενδύσεων δὲν λειτουργεῖ ἱκανοποιητικῶς διότι τὰ θεσμολογικὰ πλαίσια, τὰ ὄργανα, οἱ φορεῖς δὲν ὑφίστανται ἢ δὲν εἶναι καταλλήλως καὶ ἐπαρκῶς ἀνεπτυγμένα. Τὸ πρόβλημα εἶναι ἐν πολλοῖς θεσμολογικόν—institutional. Καὶ ναί μὲν τὸ χαμηλὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα, ὅσονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ «ποσοστὸν» ἀποταμιεύσεως, ἀποδίδει συνολικὰ ἐπενδυτέα κεφάλαια μικρᾶς «ἀξίας»—ἐν τούτοις ἂν δὲν ὑφίστανται οἱ ἀπαιτούμενοι θεσμοὶ πρὸς

διοχέτευσιν τούτων εις ἐπενδύσεις τότε ὁ ρυθμὸς προόδου μιᾶς οἰκονομίας εἶναι κατ' ἀνάγκην χαμηλότερος ἐκείνου ὁ ὁποῖος θὰ ἐπραγματοποιήτο ὅταν ὀλόκληρον τὸ μὴ καταναλισκόμενον εισόδημα ἐπενδύετο μέσῳ τῶν καταλλήλων θεσμῶν.

Παρ' ἡμῖν, ἔνθα ἡ ἔλλειψις κεφαλαιαγορᾶς εἶναι τόσοσιν αἰσθητῆ, ἢ ἐν λόγῳ συγκριτικῆ μελέτῃ ἀποκτᾶ ἰδιάζουσας πρακτικὴν χρησιμότητα. Διότι ἐν αὐτῇ διατυπῶνται μὲ λιτότητα καὶ πρακτικότητα τὸ τί ἀκριβῶς συμβαίνει εἰς ἄλλας χώρας ἀπὸ ἀπόψεως θεσμῶν καὶ μεθόδων, ἀξίων πρὸς μίμησιν.

Γ. Α.

B. C. Roberts: National wages policy in war and peace. London, Allen and Unwin, 1958. Pages 180, price 15 s.

Ἀπὸ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐντεῦθεν διεξάγεται εὐρεία συζήτησις μεταξὺ τῶν Οἰκονομολόγων ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως τοῦ νομισματικοῦ πληθωρισμοῦ. Εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην ἀποτελεῖ ἀξιόλογον συμβολὴν ἡ παρούσα ἔρευνα, ἢ ὅποια διὰ πρώτην φοράν ἐξετάζει τὰ πληθωρικά φαινόμενα καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν των ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων διαφόρων χωρῶν. Εἰδικώτερον, ὡς καὶ ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου δεικνύει, ὁ Roberts ἐξετάζει ἐνταῦθα τὴν σχέσιν μεταξὺ τῆς κρατικῆς πολιτικῆς τῶν μισθῶν καὶ τῆς τοιαύτης τῆς διατηρήσεως καταστάσεως οἰκονομικῆς σταθερότητος, τόσοσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου, ὅσον καὶ ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1957. Ὁ συγγραφεὺς μελετᾷ τὴν ἐν λόγῳ σχέσιν, κυρίως εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, δευτερευόντως δὲ εἰς Αὐστραλίαν, Δυτικὴν Γερμανίαν, Ὀλλανδίαν καὶ Σουηδίαν.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐρευνῆς διαπιστοῦται, ὅτι αἱ μεταβολαὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1939 καὶ 1957 ἦσαν σχεδὸν αἱ αὐταὶ εἰς ἐκάστην τῶν προμνησθειῶν χωρῶν, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν ἔνθα ὕφιστατο ἑλευθέρῳ ρύθμισις τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων. Κατὰ τὸν Roberts, ἡ βασικὴ αἰτία τῆς ἀνάδοις τῶν τιμῶν εἰς τὰς χώρας ταύτας δὲν ἦτο τὸ γεγονός τῆς αὐξήσεως τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν μὲ ρυθμὸν ταχύτερον τῆς ἀνάδοις τοῦ παραγωγικοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ γεγονός, ὡς γνωστόν, ὀδηγεῖ εἰς τὴν αὐξησην τοῦ κόστους καὶ τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν. Ἡ πρὸς τὰ ἄνω πορεία τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶναι μᾶλλον ἀποτέλεσμα τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους αὐξήσεως τῆς προσφορᾶς χρήματος, ἣτις προεκάλει αὐξησην τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ μέσων πληρωμῆς καὶ τῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων, πέραν τῆς ἐκάστοτε ὑφισταμένης ζητήσεως.

Κ. Β. Μ.

G. Terry: Office Management and Control (Ὁργάνωσις Γραφείου). Ἀναθεωρημένη ἔκδοσις σελ. 763, μετὰ πολλῶν εἰκόνων καὶ διαγραμμάτων. R. Irwin, 1958.

Πίναξ περιεχομένων :

Μέρος I. Εἰσαγωγή (3—48). 1) Ἡ σημασία τῆς γραφικῆς ἐργασίας. 2) Ἱστορικὴ ἐξέλιξις. 3) Ἐπιστημονικὴ Ὁργάνωσις Γραφείου.—Μέρος II. Ὁργάνωσις τοῦ Γραφείου (49—102). 4) Ἀρχαὶ Ὁργανώσεως Γραφείου. 5) Διαγράμματα καὶ τύποι ὀργανώσεως. 6) Ὁργάνωσις τοῦ Γραφείου.—Μέλος III. Φυσικαὶ διευκολύνσεις (103—244). 7) Τοποθεσία τοῦ γραφείου. 8) Διευθυντικαὶ ἀπόψεις ἐξοπλισμοῦ τοῦ Γραφείου. 9) Ἐπιπλα καὶ παρεπόμυνα. 10) Μηχανήματα Γραφείου. 11) Συνθήκαι ἐργασίας Γραφείου. 12) Διάταξις τοῦ Γραφείου.—Μέρος IV. Ὑπηρεσίαι Γραφείου (245—378). 13) Πληροφορικὰ στοιχεῖα. 14) Ἐντυπα Γραφείου. 15) Πρωτόκολλον—Διεκπεραίωσις. 16) Ἀλληλογραφία. 17) Ταξιδήσεις. 18) Γενικαὶ ἐξυπηρετήσεις.—Μέρος V. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων εἰς τὸ Γραφεῖον (379—528). 19) Διοικήσις προσωπικοῦ. 20) Ἀνάλυσις καὶ μελέτη τῶν ἐργασιῶν Γραφείου. 21) Μισθοί. 22) Ἐπιλογή τοῦ προσωπικοῦ. 23) Ἐκπαίδευσις τοῦ προσωπικοῦ. 24) Ἀσφάλεια. 25) Ὑπάλληλοι Γραφείου καὶ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις.—Μέρος VI. 26) Ἐλεγχος ἀποδόσεως Γραφείου (529—722). 27) Πρότυπα καὶ ποιοτικὸς ἔλεγχος. 28) Ἐλεγχος τῶν διακυμάνσεων τῆς γραφικῆς ἐργασίας. 29) Διαδικασίαι Γραφείου. 30) Ἀπλοποίησις τῆς

γραφικής εργασίας. 31) 'Ανάλυσις τῆς χρησιμοποιουμένης μεθόδου. 32) Χρονομέτρησις. 33) 'Εγχειρίδια Γραφείου. 34) Κόστος και προϋπολογισμός τῆς γραφικῆς εργασίας. 35) Πῶς θὰ πεισθοῦν οἱ ἀνώτεροι.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου κεφαλαίου ἐρωτήσεις καὶ περιπτωσιακαὶ ἀσκήσεις. 'Εν παραρτήματι πλουσία βιβλιογραφία. "Εν ἐκ τῶν πλέον εὐρέως κυκλοφορούντων διδακτικῶν ἐγχειριδίων, συναγωνιζόμενον τὸ κλασσικόν : Leffingwell - Robinson : Text - Book of Office Management.

Συνιστᾶται θερμῶς.

I. A. X.

A. C. Woodhead : The study of greek inscriptions. Cambridge University Pres, 1959.

Μεταξὺ τῶν πηγῶν μελέτης τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος σημαντικὴν θέσιν κατέχουν αἱ ἐπιγραφαί. Τὸ σημερινὸν βιβλίον δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἕν πλήρες ἀλλὰ σύντομον ἐγχειρίδιον ἐπιγραφολογίας, τῆς λέξεως πλήρως ἔννοουμένης ὡς περιλαμβανούσης πάντα τὰ σπουδαία προβλήματα.

Οὕτω ἐξετάζεται ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ τῶν μορφῶν τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὰς ἐπιγραφὰς σημεῖα, αἱ μέθοδοι ταξινομήσεως τῶν ἐπιγραφῶν, τὰ κύρια κριτήρια τῆς χρονολογήσεως αὐτῶν, τὰ προβλήματα τῆς ἀνασυνδέσεως τῶν διασκορπισμένων τεμαχίων κειμένων, αἱ μέθοδοι ἀναπαραστάσεως τῶν ἐπιγραφῶν (φωτογραφία κ.λ.π.). Τέλος συντελεῖται μελέτη τῆς αἰσθητικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν σύγχρονόν των γλυπτικὴν καὶ ἀρχιτεκτονικὴν, ὡς καὶ εἰσαγωγή τοῦ ἀναγνώστου εἰς τὰς δημοσιευμένας συλλογὰς τῶν κειμένων τῶν ἐπιγραφῶν.

Σ.Κ.Π

F. J. Wright : The elements of modern industrial organisation. London, Macdonald and Evans, 1958. Pages XII + 210, price 18 S.

Στοιχειώδη εἰσαγωγήν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ μεθόδους τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς ὀργανώσεως, κατὰ τρόπον μάλιστα ἀκριβῆ καὶ συστηματικόν, δύναται νὰ εὕρῃ ὁ πρωτοεῖσακτος εἰς τὴν Ὀργανωτικὴν καὶ εἰς τὴν Οἰκονομικὴν εἰς τὸ παρὸν ἔργον.

Μετ' ἐξέτασιν τῆς ἐνοίας τῆς βιομηχανικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς διακρίσεως τῶν βασικῶν ὄρων ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως (σελ. 1-7), ἐκτίθεται ἡ ἐξέλιξις τῆς ὀργανωτικῆς σκέψεως μέχρι σήμερον (σελ. 8-23) καὶ κατόπιν ἡ σύγχρονος βιομηχανικὴ διάρθρωσις καὶ ἴδια ἡ ὀργάνωσις βιομηχανικῶν μονάδων καὶ μεγάλων δημοσίων ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς περιλαμβάνονται αἱ μεγαλύτεραι τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου (σελ. 24-81). Ἀκολουθεῖ διερευνῶνται μὲ κριτικὸν πνεῦμα περιπτώσεις ληφθεῖσαι ἐκ τῆς πραγματικότητος ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν καὶ τὰ συστήματα παραγωγῆς, προγραμματισμοῦ, κατανομῆς καὶ ἐλέγχου τοῦ παραγωγικοῦ ἀποτελέσματος (σελ. 82-158). Ἐν συνεχείᾳ ἀνασκοποῦνται αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις εἰς τὴν βιομηχανίαν (σελ. 159-192) καὶ παρατίθεται σχετικὴ βιβλιογραφία διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐμβαθύνουν περισσότερον εἰς τὰ θέματα ταῦτα (σελ. 193-4).

Τέλος, ἐπιλέγονται θέματα ἐξετάσεων ληφθέντα ἀπὸ τὰ ἱστοιχότα Ὀργανώσεως Κόστους καὶ Λογιστικῆς, Μηχανολόγων Μηχανικῶν, Βιομηχανίας Κινητῶν κ.λ.π.

Συμπλήρωμα τοῦ ἔργου τούτου ἀποτελεῖ καὶ προηγούμενον τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐξέλιξις τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς ὀργανώσεως», ὅπερ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐν ἐπικεφαλίδι ἐκδοτικοῦ οἴκου.

K. B. M.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ι. Λ. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Τακτικού Καθηγητού τῆς Ὀργανώσεως
τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

Τόμος Α' — Σελ. 418 — Δρχ. 70

ΣΟΦΙΑΣ Μ. ΓΕΔΕΩΝ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α' — ΔΡΧ. 25

Νέα ἐποχή

Νέα ἐκπαιδευτικὰ Ἴδανικὰ

**ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ**

ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ

Κοσμήτορος τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

Σελ. 112 — Δρχ. 40